

عنوان مقاله:

تحلیل پتانسیل اقلیمی کشت گندم بر اساس شاخص RPI (مطالعه موردی: استان آذربایجان شرقی)

محل انتشار:

فصلنامه دانش آب و خاک، دوره 32، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مریم السادات واعظ مدنی - دانش آموخته کارشناسی ارشد آبیاری و زهکشی، دانشگاه تبریز

احمد فاخری فرد - استاد گروه مهندسی آب، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

ابوالفضل مجنونی هریس - دانشیار گروه مهندسی آب، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

در این مطالعه بر اساس بارش، فاصله رخداد بارش و تبخیر-تعرق، شاخص پتانسیل دیم (RPI) برای ارزیابی ظرفیت کشت دیم مناطق مختلف ارائه گردید. این شاخص به دلیل در نظر گرفتن ماند بارش در پتانسیل یابی دیم از اهمیت بالایی برخوردار است. چراکه ماند بارش با ذخیره رطوبت خاک مرتبط بوده و بر عملکرد محصولات دیم اثر گذار خواهد بود. لذا به تحلیل رفتار عملکرد گندم دیم در استان آذربایجان شرقی در مقابل تغییرات شاخص RPI پرداخته شد و برای تخمین عملکرد گندم دیم مدلی وابسته به این شاخص ارائه گردید. نتایج نشان داد بیشترین مقدار متوسط شاخص پتانسیل دیم ((RPI)) و فرکانس RPI های مازاد بر آن در دشت مراغه و کمترین آن در دشت سهند بوده است. بررسی ها نشان داد که رخداد بارش به تنهایی نشان دهنده پتانسیل بالا برای دیم نیست. چراکه منطقه بستان آباد با وجود بیشترین مقدار رخداد (۹۴۵ بار) در طول دوره آماری عملکرد خوبی نداشته که دلیل این امر بالا بودن فرکانس باران های کم خاصیت (کمتر از ۴/۱ میلیمتر در روز) می باشد. در کل نتایج نشان داد که مناطق جنوبی استان دارای RPI و پتانسیل بالا و مناطق غربی دارای پتانسیل دیم ضعیف بودند. همچنین ضرایب واسنجی مدل ارائه شده برای تخمین عملکرد گندم دیم بر پایه شاخص جدید، هم در سطح استان و هم در تک تک ایستگاه ها بجز ایستگاه سهند با مقادیر P-value کمتر از ۰/۰۱ یا ۰/۰۵ دارای اعتبار می باشد.

کلمات کلیدی:

عملکرد، شاخص، دیم، فرکانس، پتانسیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1585755>

